

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Kfv.III.35.239/2015/5.szám

A Kúria a Dr. Szőke Ágnes Ügyvédi Iroda, ügyintéző ügyvéd: Dr. Szőke Ágnes Éva által képviselt I.rendű felperes neve (I.rendű felperes címe) felperesnek a jogtanácsos által képviselt Nemzeti Adó-és Vámhivatal Dél-alföldi Regionális Vám-és Pénzügyőri Főigazgatósága (alperes címe) alperes elleni jövedék ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perében a Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2015. január 23. napján kelt 4.K.27.304/2014/14. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 18., míg az alperes részéről 19. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Kúria a Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 4.K.27.304/2014/14. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperes részére 15 napon belül 900.000,- (kilencszázezer) forint együttes elsőfokú és felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 1.500.000,- (egymillió-ötszázezer) forint kereseti és 3.570.000,- (hárommillió-ötszázhetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felperes forgalomba hozatali engedély iránti eljárást kezdeményezett, melynek során az általa beküldött minta vizsgálata alapján megállapítást nyert, hogy az nem felel meg a jogszabályi előírásoknak, felmerült a gyanúja, hogy a beküldött borminta

hamisított. Erre tekintettel az MgSZH Borászati Felügyelője 2009. január 4. napján ellenőrzést tartott a felperes bajai borászati üzemében, melynek során a 4. számú tartályban tárolt 145,92 hektoliter száraz asztali fehérborból mintavételre került sor. A mintát az MgSZH akkreditált laboratóriuma bevizsgálta, megállapította, hogy az nem felel meg a jogszabályi előírásoknak, hozzáadott répacukor eredetű alkoholt és vizet is tartalmaz. Az MgSZH Borminősítési Igazgatósága a 3/2009/ÜB számú határozatával hamisított bor közfogyasztásra történő előállítására miatt elrendelte a felperes bajai borászati üzemének ideiglenes bezárását a határozat kézhezvételétől számított 30 napig.

A felperes keresettel támadta a határozatot a Fővárosi Bíróságon. Az első tárgyaláson a peres iratokhoz csatolta a ... igazságügyi szakértő által készített, 2010. április 22. napján kelt szakvéleményt. E szerint technológiai hiba eredményezett olyan bortételt, amely hamisnak bizonyult. Ennek oka az volt, hogy az ürmös bor gyártásához előkészített bort a 4. számú tartály belső tartályába fejtették, melynek külső részében az asztali fehér bort tárolták. A mintavételre a belső tartályból került sor, a minta nem a 4. számú tartály egészét reprezentálja.

A Fővárosi Bíróság a 8.K.31.064/2010/12. számú ítéletében a felperes keresetét elutasította. Az indokolás szerint a mintavétellel érintett bor hamisított, melynek ellenkezőjét a felperes nem tudta bizonyítani, azt a felperes állította elő, birtokolta és tárolta. A belső tartályra először a felperes a perben csatolt szakvéleményre figyelemmel hivatkozott, ugyanakkor a tárolótartály-nyilvántartásban nincs utalás arra, hogy a 4. számú tartály dupla tartály lenne.

A felperes felülvizsgálati kérelme folytán eljárta Kúria a Kfv.III.39.110/2011/3. számú ítéletében a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta, mivel az elsőfokú bíróság megfelelően tárta fel a tényállást és abból mindenben helytálló jogi következtetésre jutott.

A borászati hatóság az ügyet áttette az illetékes jövedéki hatósághoz, mely 2009. június 17-én lefoglalta a 4. számú tartályban tárolt fehérbort. Emellett a hatóság a borból mintát vett és a tartály lehetséges kifolyásait szalag-és ólomzárral lezárta. A hatóság szakértői intézete szakvéleményében kifejtette, hogy a minta nem megfelelő, a bor hamisított.

Az elsőfokú hatóság határozatában megállapította, hogy a felperes hamisított bor előállítása miatt jövedéki törvénysértést követett el, ezért kötelezte 43.500.000 forint jövedéki bírság megfizetésére. Az indokolás szerint a vámhatóság eljárását a NÉBIH (korábban MgSZH) által vizsgált és jogerősen hozott szakvéleménye, illetve határozata határozza meg és köti. Az ezen nyugvó jogerős hatósági döntéssel szemben az ügyfélnek a vámhatóságnál indult eljárásban indítványozási, bizonyítási lehetősége kizárt. A

felperes olyan terméket állított elő és birtokolt, amely részben cukorcefréből készült, így vele szemben jövedéki bírság kiszabásának van helye.

A felperes fellebbezéssel támadta az alperes határozatát, melyhez mellékelte többek között ... szakvéleményét.

Az alperes a 2014. június 4. napján kelt 2429695634. iktatószámú határozatában az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Az indokolás szerint a vámhatósági eljárást a NÉBIH jogerős döntése határozza meg, ami értendő a jövedéki bírság alapjául szolgáló mennyiségre is. Az alperes nem fogadta el az ügyfél mennyiségre vonatkozó érvelését sem a kisebb tartályhoz kapcsolódóan. Ugyanis a felperes csak a fellebbezésében tett először említést a hordó összetettségére, holott az eljárás során több alkalommal lehetősége lett volna ennek közlésére.

A felperes keresettel támadta az alperes határozatát kérve annak bírósági felülvizsgálatát. A közigazgatási és munkaügyi bíróság jogerős ítéletében az alperes határozatát hatályon kívül helyezte és az alperest új eljárásra kötelezte. Az indokolásban felhívta az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdés b) pontját, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 50.§ (3) bekezdését, 72.§ (1) bekezdés e) pontját, a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Jöt.) 6.§ (2) bekezdését, 7.§ 27. pontját, az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 138.§ (1) bekezdését, a szőlőtermesztésről és a borgazdálkodásról szóló 2004. évi XVIII. törvény (a továbbiakban: Btv.) 15.§ (1) bekezdését, és a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 78.§-át.

Hangsúlyozta, az alperes - jogi álláspontjára figyelemmel - a felperes által hivatkozott bizonyítékokat nem, vagy csak szűkszavúan értékelte, a felperesi bizonyítási indítványok elutasítása tárgyában részletes indokolást nem fejtett ki határozatában. Emellett a felperesi fellebbezéshez csatolt iratokat nem vizsgálta, azokat nem értékelte, azokkal kapcsolatban okfejtését nem ismertette. A fentiekre tekintettel az alperes tényállás-feltárási és indokolási kötelezettségének nem, illetve csak kis részben tett eleget. Nincs olyan jogszabályi rendelkezés, amely kizárná, hogy a felperes a vámhatóság előtt folyamatban lévő eljárás során olyan tényekre, körülményekre hivatkozzon, amelyekre a korábbi, MgSZH határozattal szemben benyújtott kereseti kérelmeiben nem hivatkozott. Így a hatóság nem mellőzheti annak vizsgálatát, hogy a felperes által jövedéki eljárás során hivatkozott körülményeket a Fővárosi Bíróság értékelte-e, és ha igen miként. A Ket. alapelvét sértő, a kötelező tartalmi elemeket nem tartalmazó határozatból a felperes kérelmének jogszerű elbírálása nem állapítható meg.

A megismételt eljárás során az alperesnek - az elsőfokú határozatban foglaltak indokolását kiegészítve - a Fővárosi bíróság által jogerősen elbírált MgSZH határozatokra, mint ítélt dologra való hivatkozást mellőzve meg kell jelölnie a határozatának jogalapját képező jogszabályokat, az általa elfogadott bizonyítékokat és az indokolásban részletesen ki kell fejtenie, hogy a felperes által hivatkozott tényeket, körülményeket, bizonyítékokat miképpen értékeli, azokat miért nem fogadja el.

A jogerős ítélettel szemben a felperes és az alperes is felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő.

A felperes elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a keresetnek való helyt adást, másodlagosan a hatályon kívül helyezés mellett az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte. A támadott ítélet rendelkező részében foglalt, az alperes határozatát hatályon kívül helyező döntéssel egyetértett, azonban vitatta azt, hogy a bíróság az alperest kötelezte új eljárásra. Kiemelte, hogy nem csak az alperes, hanem az elsőfokú hatóság is jogellenesen járt el, nem tett eleget tényállás-tisztázási kötelezettségének. Az ítélet sérti a Pp. 221.§ (1) bekezdését, mivel nem indokolta meg, hogy miért nem az elsőfokú hatóságot kötelezte új eljárásra.

Kiemelte, az indokolás emellett ellentétes a Pp. 221.§ (1) bekezdésében foglaltakkal azért is, mivel a bíróság a felperes által hivatkozott hatásköri szabályok értékelését nem végezte el, ebben a körben indokait nem fejtette ki. Az ítélet mindemellett a keresetben hivatkozottakkal kapcsolatosan az elsőfokú vámhatóság és az alperes tényállás-tisztázási kötelezettségére, a szakértői vizsgálat kötelező jellegére, a hordó jellemzőjének vizsgálatára vonatkozóan tényállást, illetve jogi indokolást egyáltalán nem tartalmaz, így sérti a Pp. 213.§ (1) bekezdését. Az alperesnek az elsőfokú határozat indokolása kiegészítésére történő utasítása a döntés irányát tekintve, de az egyes pontokhoz kapcsolódóan is a hatáskörelvonás tilalmába ütközik, így sérti a Ket. 19.§ (4) bekezdését.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a kereset elutasítását, másodlagosan a hatályon kívül helyezés mellett az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását indítványozta. Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság tévesen érvelt a NÉBIH jogerős határozatának a vámhatóság irányában fennálló kötőereje, jogi értékelése körében, figyelemmel a Btv. 51.§ (1), (2) bekezdésére és a Jöt. 115.§ (3) bekezdésére. Ugyanis a jövedéki eljárás kiindulópontja a borászati szakigazgatási szerv által kiadott szakvélemény, jegyzőkönyv és határozat. A felperes a hatósági eljárás során a bor hamisított jellegét nem, csak a jogsértéssel érintett mennyiségét vitatta. Először a bíróságot kiszabó határozat

elleni fellebbezésében hivatkozott a belső tartályra, ebben a körben azonban a Fővárosi Bíróság és a Kúria egyértelműen állást foglalt.

Az alperes nem értett egyet a jogerős ítéletnek az indokolás hiányosságaira vonatkozó okfejtésével, véleménye szerint az indokolás nem jogsértő.

A felperes és az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a másik fél felülvizsgálati kérelmének elutasítását kérte.

A felperes felülvizsgálati kérelme alaptalan, míg az alperes felülvizsgálati kérelme alapos az alábbiak szerint.

A Pp. 275.§ (1) és (2) bekezdésére figyelemmel a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésre álló iratok alapján dönt. A jogerős ítélet csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálható felül.

A Kúria szerint az elsőfokú bíróság a helyesen megállapított tényállásból helytelen jogi következtetéseket vont le az alábbiakra figyelemmel.

Az MgSzH a Btv. jelen ügyben alkalmazandó 41.§ (1) bekezdése, 44.§ (1) bekezdés a) pontja, és 46.§ (1) bekezdése alapján, mint borászati hatóság jogosult volt a felperesnél hatósági ellenőrzést végezni. Az ennek eredményeként hozott hatósági határozata nem vitásan közokiratnak minősül. A borászati hatóság eljárása eredményeként megmintázott bormennyiség hamisított voltára tekintettel egyrészt elrendelte a felperes borászati üzemének ideiglenes bezárását, másrészt döntött a bor zárolásáról, harmadrészt a Btv. 51.§ (2) bekezdés harmadik mondatára figyelemmel az ügyet jövedéki eljárás lefolytatására áttette a hatáskörrel és egységgel rendelkező illetékes vámhatósághoz. Ugyanakkor az ideiglenes bezárást elrendelő jogerős határozattal szembeni kereset, majd felülvizsgálati kérelem eredményeként eljáró Fővárosi Bíróság, majd a Kúria döntött a megmintázott termék minősége, és mennyisége körében is oly módon, hogy a vizsgált tartályban lévő teljes termékmennyiséget hamisítotttnak kell tekinteni. Ebben a körben figyelembevételre került ... szakvéleménye is.

A felülvizsgálati bíróság hangsúlyozza, a borászati hatóság és a jövedéki hatóság eljárása külön-külön közigazgatási eljárásoknak minősülnek, azonban azok között szoros összefüggés áll fenn, elsősorban azért, mivel a perbeli jövedéki eljárás a borászati hatóság által vett minta vizsgálatához kapcsolódó eredményen alapul. Ugyanis a jövedéki hatóság 2009. június 17-én vett mintát a 4. számú tartályban tárolt termékből, azonban csak ekkor kerültek lezárásra a tartály lehetséges kifolyásai, így a minta nem

tekinthető megfelelőnek, miután 2009. január 4. napjától 2009. június 17. napjáig a tartályban lévő termékhez hozzá lehetett férni.

A fentiekre figyelemmel az első- és másodfokú jövedéki hatóság helyesen alapította eljárását és döntését mind a jogalap, mind a mennyiség tekintetében a borászati hatósági eljárásban beszerzett szakvéleményre és hozott határozatokra.

A felperes keresetében nem vitatta az MgSZH akkreditált laboratóriumának szakvéleményét, miszerint a minta nem felel meg a jogszabályi előírásoknak, a megmintázott termék hamisított bornak minősül.

Az alperesi határozattal szembeni felperesi fellebbezéshez került csatolásra ... szakvéleménye, egy 1987-ben kelt utasítás a Campari készítésére, valamint és egy közjegyzői okirat a felperes ügyvezetőjének és két alkalmazottjának meghallgatásáról. A korábban írtaknak megfelelően a szakvéleményt a Fővárosi Bíróság és a Kúria értékelte, míg a fellebbezéshez csatolt egyéb iratok nem alkalmasak annak bizonyítására, hogy mintavétellel érintett 4. számú tartályban egy belső tartályban került elhelyezésre, a mintát a borászati hatóság pedig az utóbbiból vette. Ebben a tekintetben kiemelt jelentőséggel bírt az a tény, hogy - mint erre a Kúria másik ügyben eljáró tanácsa is hivatkozott - a felperes a belső tartályról az elsőfokú hatósági eljárás során nem tett említést, másrészt ezt az állítását a tárolótartály-nyilvántartás nem támasztja alá.

Az elsőfokú jövedéki hatóság a felperes indítványának helyt adva eljárását a másik hatósági ügghöz kapcsolódó közigazgatási peres eljárás jogerős befejezéséig, majd a felülvizsgálati ítélet meghozataláig felfüggesztette. Erre tekintettel határozata meghozatalakor már rendelkezésére álltak a hivatkozott bírósági döntések.

Az alperes nem sértette meg az Art. 138.§ (1) bekezdését, és a Ket. 72.§ (1) bekezdés e) pontját, amikor döntését a bíróság által hatályában fenntartott borászati hatósági határozatára alapította. ... szakvéleményét az eljáró bíróságok értékelték, a felperes által csatolt egyéb bizonyítékok és indítványozott bizonyítások foganatosítása nem vezethettek annak megállapítására, hogy a minta nem a 4. számú tartály teljes mennyiségét reprezentálja.

Az alperes határozata tartalmazza a fellebbezésben írtakat és a mellékelte bizonyítékok megjelölését. A határozatból kiolvasható a mellőzés indoka, vagyis a további bizonyítás szükségtelensége a megelőző hatósági eljárás eredményére figyelemmel.

Az elsőfokú bíróság eltérő jogi álláspontjára figyelemmel helytelenül minősítette az alperesi határozat indokolását

jogellenesnek.

A felperes a megmintázott 4. számú tartályban 145,92 hektoliter hamisított bort tárolt, ezért a jövedéki hatóság a Jöt. 115.§ (3) bekezdésére tekintettel jogszerűen kötelezte 43.500.000,- forint jövedéki bírság megfizetésére.

A felperes előadásával szemben a jogerős ítélet nem sérti a Pp. 213.§ (1) bekezdését és 221.§ (1) bekezdését.

A Kúria a fentiekre tekintettel a Pp. 275.§ (4) bekezdését alkalmazva a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte és a felperes keresetét elutasította.

A pervesztes felperes a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján köteles az elsőfokú és felülvizsgálati perköltségének megfizetésére.

A feljegyzett kereseti és felülvizsgálati eljárási illetéket szintén a felperes köteles megfizetni az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 43.§ (3) bekezdése, 50.§ (1) bekezdése valamint a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése szerint.

Budapest, 2015. december 2.

Dr. Sperka Kálmán s.k. a tanács elnöke, Dr. Sugár Tamás s.k. előadó bíró, Dr. Kárpáti Zoltán s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő